

Antyczne korzenie współczesnej Europy - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Antyczne korzenie współczesnej Europy
Kod przedmiotu	08.3-WH-HP-AKWE-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Historia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	2
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Daria Janiszewska-Sieńko

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Konwersatorium	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Przedmiot ma za zadanie ukazanie głównych linii rozwojowych w dziejach starożytnej Europy kręgu śródziemnomorskiego z uwzględnieniem powstania i rozwoju cywilizacji grecko-rzymskiej; przedstawienie kształtowania się pierwszych zorganizowanych społeczeństw i państw; kształtowania się religii pogańskich i chrześcijaństwa oraz jego ekspansji i ewolucji w stosunku do pogańskiego dorobku cywilizacyjnego; ukazanie różnych stanowisk historiograficznych dotyczących etnogenezy Grecji i Rzymu; znaczenia antycznego dorobku kulturowego i zdobyczy cywilizacyjnych dla współczesnej Europy.

Wymagania wstępne

Brak

Zakres tematyczny

1) Grecja archaiczna. Narodziny i funkcjonowanie greckiej polis. 2) Spartańskie wychowanie państwowe. 3) Tyrani w świecie greckim. Solon i początki kultury politycznej w Atenach. 4) Świat grecki w dobie świetności i kryzysu. System polityczny Aten w V i IV w. p.n.e. 5) Filozofia polityczna i krytyka demokracji. Ideał obywatela i żołnierza. 6) Kultura życia codziennego: obyczajowość, religia, sztuka, sport. 7) Liwiusz i powstanie Rzymu. Tradycja kontra badania archeologiczne. Rzym ostatnich królów. 8) Aleksander Wielki i jego spuścizna. Powstanie nowych królestw na Wschodzie. Nowe nurty w kulturze greckiej. 9) Rzym w konfrontacji z Kartaginą i królestwami hellenistycznymi. Konsekwencje wielkich podbojów. 10) Juliusz Cezar – nowe oblicze Rzymu. Triumwiraty i wojny domowe. 11) Wizja nowego Rzymu Oktawiana Augusta. Główne zasady pryncypatu. 12) Między pryncypatem a dominatem i zmierzch Imperium Romanum. 13) Nowe tendencje religijne okresu cesarstwa. Początki i rozwój chrześcijaństwa do końca antyku.

Metody kształcenia

Rozmowa nauczająca, dyskusja, praca pod kierunkiem nad tekstem źródłowym i tekstem naukowym.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu dziejów Europy antycznej	KH1_W06	- obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - referat	Konwersatorium
potrafi przygotować krótką wypowiedź w języku polskim na temat wybranego problemu i zaprezentować ją na forum publicznym	KH1_U03	odpowiedź ustna	Konwersatorium

Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest obecność studenta na zajęciach oraz uzyskanie 4 pkt. za aktywność na zajęciach polegającą na udziale w dyskusji i prezentacji krótkiego referatu albo przeczytanej lektury z listy literatury uzupełniającej. Uzyskane punkty są potwierdzeniem aktywności studenta. Powinna im towarzyszyć ocena w skali od 2 do 5 za merytoryczne przygotowanie się do zajęć. W przypadku negatywnej oceny pracy studenta, nie przyznaje się punktów. Punkty, które można otrzymać: 1 - aktywność na zajęciach, 1 – referat, 1 – lektura.

Literatura podstawowa

1. Bravo B., Węcowski M., Wipszycka E., Wolicki A., Historia starożytnych Greków, t. 2, Warszawa 2009.
2. Bravo B., Wipszycka E., Historia starożytnych Greków, t. 1, Wrocław 1988, t. 3, Warszawa 1992 i inne.
3. Bringmann K., Historia republiki rzymskiej. Od początków do czasów Augusta, Poznań 2010.
4. Cary M., Scullard H. H., Dzieje Rzymu, t. 1, 2, Warszawa 1992 i inne.
5. Hammond N.G.L., Dzieje Grecji, Warszawa 1994.
6. Jaczynowska M., Dzieje Imperium Romanum, Warszawa 1996.
7. Jaczynowska M., Musiał D., Stępień M., Historia starożytna, Warszawa 1999 i inne.
8. Jaczynowska M., Pawlak M., Starożytny Rzym, Warszawa 2008.
9. Ziółkowski A., Historia powszechna. Starożytność, Warszawa 2009.
10. Ziółkowski A., Historia Rzymu, Poznań 2004.

Literatura uzupełniająca

Grecja i świat hellenistyczny:

1. Bennet B., Roberts M., Wojny następców Aleksandra. Dowódcy, kampanie, tajemne spiski i zdrady, Warszawa 2010.
2. Biernacki W., Ajgospotamoj 405 p.n.e., Zabrze 2006.
3. Biezuńska-Małowist I., Kobiety antyku, Warszawa 1993.
4. Chadwick J., Pismo linearne B i pisma pokrewne, Warszawa 1998.
5. Człowiek Grecji, pod red. J. P. Vernant, Warszawa 2000.
6. Davies J. K., Demokracja Grecji klasycznej, Warszawa 2003.
7. Dąbrowa E., Gaugamela, 331 r. p.n.e., Warszawa 1988.
8. Fields N., Noon S., Termopile 480 p.n.e. Ostatnia walka trzystu, Kraków 2008.
9. Flacelière R., Życie codzienne w Grecji za czasów Peryklesa, Warszawa 1985.
10. Głombiowski K., Ksenofont. Żołnierz i pisarz, Wrocław 1993.
11. Grabowski T., Ptolemeusze i Rzym. Przyjaźń czy zależność, Kraków 2005.
12. Green P., Aleksander Wielki, Warszawa 1978.
13. Hammond N.G.L., Starożytna Macedonia, Warszawa 1999.
14. Hansen M. H., Demokracja Ateńska w czasach Demostenesa, Warszawa 1999.
15. Kęciek K., Benewentum 275 p.n.e., Warszawa 2001.
16. Kęciek K., Kynoskefalai 197 p.n.e., Warszawa 2002.
17. Kęciek K., Magnezja 190 p.n.e., Warszawa 2003.
18. Korczyńska-Zdąbłarz, Kyme 474 p.n.e., Warszawa 2010.
19. Kulesza R., Aleksander Wielki, Warszawa 2009.
20. Kulesza R., Argos. Szkice z dziejów politycznych miasta w V wieku p.n.e., Warszawa 2004.
21. Kulesza R., Ateny Peryklesa, Warszawa 1991.
22. Kulesza R., Ateny – Sparta 431-404 p.n.e., Warszawa 1997.
23. Kulesza R., Maraton 490 p.n.e., Warszawa 1995 i n.
24. Kulesza R., Sparta w V i IV w. p.n.e., Warszawa 2003.
25. Kulesza R., Wojna peloponeska, Warszawa 2006.
26. Lach G., Sztuka wojenna starożytnej Grecji, Zabrze 2008.
27. Lach G., Wyprawa sycylijska 415-413 p.n.e., Warszawa 2007.
28. Luce J.V., Homer i epoka heroiczna, Warszawa 1987.
29. Łanowski J., Święte igrzyska olimpijskie, Warszawa 1981.
30. Łukaszewicz A., Egipt Greków i Rzymian, Warszawa 2006.
31. Łukaszewicz A., Kleopatra. Ostatnia królowa starożytnego Egiptu, Warszawa 2005.
32. Milczanowski M., Podboje Aleksandra Wielkiego 336-323 p.n.e., Zabrze 2005.
33. Mireaux E., Życie codzienne w Grecji w epoce homeryckiej, Warszawa 1962.
34. Murray O., Narodziny Grecji, Warszawa 2004.
35. Nawotka K., Aleksander Wielki, Wrocław 2004.
36. Rzepka J., Monarchia macedońska, Warszawa 2006.
37. Schumacher L., Niewolnictwo antyczne, Poznań 2005.
38. Sprawski S., Tesalia, Tessalowie i ich sąsiedzi, Kraków 2009.
39. Świderkówna A., Bogowie zeszli z Olimpu, Warszawa 1991.
40. Świderkówna A., Kiedy piaski egipskie przemówiły po grecku, Warszawa 1959, 1970.
41. Świderkówna A., Hellada królów, Warszawa 1967, 1999.
42. Świderkówna A., Hellenika. Wizerunek epoki od Aleksandra do Augusta, Warszawa 1974.
43. Świderkówna A., Siedem Kleopatry, Warszawa 1978 i n.
44. Świderkówna A., Życie codzienne w Egipcie w czasach greckich papirusów, Warszawa 1983.
45. Walbank F.W., Świat hellenistyczny, Warszawa 2003.
46. Warry J., Armie świata antycznego, Warszawa 1995.
47. Winniczuk L., Ludzie, zwyczaje i obyczaje starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 1988.
48. Wipszycka-Bravo E., O starożytności polemicznie, Warszawa 1994.
49. Wolski J., Dzieje i upadek Imperium Seleucydów, Kraków 1999.
50. Worthington I., Aleksander Wielki, Wrocław 2007.

Rzym:

1. Alföldy G., Historia społeczna starożytnego Rzymu, Poznań 1998.
2. Auger R., Kaligula, Warszawa 1990.
3. Balbuza K., Triumfator. Triumf i ideologia zwycięstwa w Rzymie, Poznań 2005.
4. Birley A. R., Hadrian, Warszawa 2002.
5. Brown P., Świat późnego antyku, Warszawa 1991.
6. Burckhardt J., Czasy Konstantyna Wielkiego, Warszawa 1992.
7. Cameron A., Późne cesarstwo rzymskie, Warszawa 2005.
8. Carey B. T., Ostatnia bitwa Hannibala. Zama i upadek Kartaginy, Warszawa 2010.
9. Charles-Picard G., Sztuka rzymska, Warszawa 1975.
10. Ciechanowicz J., Rzym, ludzie i budowle, Warszawa 1987.
11. Ciecieląg J., Powstanie Bar Kochby 132-135 po Chr., Zabrze 2009.
12. Cowan R., Rzymska sztuka wojenna od 109 p.n.e. do 313 n.e., Kraków 2010.
13. Cowan R., Wojny, bitwy i wojownicy rzymscy, Warszawa 2010.
14. Crawford M., Rzym w okresie Republiki, Warszawa 2003.
15. Człowiek Rzymu, pod red. A. Giardina, Warszawa 1997.
16. Dando-Collins S., Legiony Cezara, Warszawa 2004.
17. Dando-Collins S., Machina do zabijania. XIV legion Nerona, Warszawa 2008.
18. Dando-Collins S., Porywacze Kleopatry. VI legion Cezara, Warszawa 2008.
19. Dando-Collins S., Żołnierze Marka Antoniusza. III legion galijski, Warszawa 2008.
20. Dąbrowa E., Rozwój i organizacja armii rzymskiej (do początków III w.), „Filomata” (399) 1990.
21. Duval P.M., Życie codzienne w Galii w okresie pokoju rzymskiego I-III w., Warszawa 1967.
22. Gabriel R., Scypion Afrykański Starszy. Największy wódz starożytnego Rzymu, Poznań 2010.
23. Gazda D., Adrianopol 378, Warszawa 2007.
24. Gazda D., Pola Katalaunijskie 451, Warszawa 2005.
25. Goldsworthy A., Cezar. Życie giganta, Warszawa 2007.
26. Goldsworthy A., W imię Rzymu, Warszawa 2005.
27. Grant M., Dwunastu Cezarów, Warszawa 2007.
28. Grant M., Neron, Warszawa 1980.
29. Heather P., Upadek cesarstwa rzymskiego, Poznań 2006.
30. Holland R., Oktawian August. Ojciec chrzestny Europy, Warszawa 2005.
31. Holland R., Neron. Okrutny zbrodniarz rozgrzeszony, Warszawa 2006.
32. Janiszewska D., Wojna domowa w Rzymie w latach 193-197, Poznań 2010.
33. Kaczanowicz W., Cesarz Probus, Wrocław 1997.
34. Keaveney A., Lukullus, Warszawa 1998.
35. Kęciek K., Wojna Hannibala, Warszawa 2005.
36. Kluczek A., Studia nad propagandą polityczną w cesarstwie rzymskim (II-III w.), Toruń 2006.
37. Kolb F., Ideał późnoantycznego władcy, Poznań 2008.
38. Kotula T., Aurelian i Zenobia, Wrocław 2006.
39. Kotula T., Afryka północna w starożytności, Wrocław 1972.
40. Kotula T., Kryzys III wieku w zachodnich prowincjach Cesarstwa Rzymskiego, Wrocław 1992.
41. Kotula T., Septymiusz Sewer, Wrocław 1987.
42. Łoposzko T., Historia społeczna republikańskiego Rzymu, Warszawa 1987.
43. MacDowall S., Gerrard H., Adrianopol 378. Goci rozbijają Rzym, Kraków 2008.
44. Maciejowski M., Wojna jugurtyńska 111-105 p.n.e., Zabrze 2008.
45. Matyszak Ph., Synowie Cezara. Dynastia julijsko-klaudyjska, Warszawa 2008.
46. Milczanowski M., Filipi 23 X 42 p.n.e., Zabrze 2006.
47. Murawski A., Akcjum 31 p.n.e., Warszawa 1986 i in.
48. Piegdoń M., Krassus. Polityk niespełnionych ambicji, Kraków 2011.
49. Parain C., Marek Aureliusz, Warszawa 1961 i in.
50. Rochala P., Imperium w cieniu zagłady. Najazd Cymbrów i Teutonów, Warszawa 2007.
51. Rochala P., Las Teutoburski 9 r. n.e., Warszawa 2005.
52. Romanowski T., Alezja 52 p.n.e., Warszawa 2006.
53. Romański R., Farsalos 48 p.n.e., Warszawa 2003.
54. Roth J. P., Rzymska sztuka wojenna, Warszawa 2011.
55. Słapek D., Gladiatorzy i polityka. Igrzyska w okresie późnej republiki, Wrocław 1995.
56. Southern P., Oktawian August, Warszawa 2003.
57. Szeląg T., Bitwa pod Adrianopolem 9 sierpnia 378, Zabrze 2006.
58. Szeląg T., Kampanie galijskie Juliana Apostaty, Zabrze 2008.
59. Vogt J., Upadek Rzymu, Warszawa 1993.
60. Walter G., Cezar, Warszawa 1983.
61. Wells C., Cesarstwo rzymskie, Warszawa 2005.

Inne cywilizacje starożytne:

1. Charles-Picard G., Hannibal, Warszawa 1971.

2. Cunliffe B., Starożytni Celtowie, Warszawa 2003.
3. Kęciek K., Dzieje Kartagińczyków, Warszawa 2003.
4. Kotula T., Masynissa, Warszawa 1976.
5. Lancel S., Hannibal, Warszawa 2001.
6. Markale J., Wercyngetoryks, Warszawa 1981.
7. Wolski J., Iran siedziba imperiów w starożytności, t. I Wrocław 1986 i t. II, Wrocław 1988.

Religie świata antycznego:

1. Gillmeister A., Musiał D., W cieniu Kapitolu. Religia starożytnych Rzymian, Kraków 2012.
2. Grant M., Mity rzymskie, Warszawa 1993.
3. Jaczynowska M., Religie świata rzymskiego, Warszawa 1987.
4. Kubiak Z., Mitologia Greków i Rzymian, Warszawa 1997 i in.
5. Musiał D., Antyczne korzenie chrześcijaństwa, Warszawa 2001.
6. Wipszycka E., Kościół w świecie późnego antyku, Warszawa 1994.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Hanna Kurowska (ostatnia modyfikacja: 14-09-2016 11:09)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ